

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az ítéltábla dr. Szendrei Andrea ügyvéd által képviselt **felperesnek** jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen **személyiségi jogsértés megállapítása és kártérítés** iránt indított perében, a Vas Megyei Bíróság 2010. október 19. napján kelt 18.P.20.837/2009/32. számú ítéletével szemben, a felperes által 33. és 35. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

Í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000.- (Egyszázezer) forint másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 569.900.- (Ötszázhatvankilencezer-kilencszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes személyhez fűződő jogait megsértette, mert az allergiavizsgálatra való előjegyzésével késlekedett. Az alperesnek a további jogsértéstől eltiltásra, 9.450.000.-Ft nemvagyonni és 48.550.-Ft vagyoni kár megfizetésére kötelezését kérte. A kereset szerint az alperes felróhatóan járt el, amikor rozstartalmú kenyeret adott a felperesnek, 27 alkalommal fémtartalmú bilincset használt, nem biztosított megfelelő evőeszközt, megfelelő orvosi ellátást, felírt gyógyszerét korábban nem szedhette. Vagyoni kárigénye a rozsliszt, illetőleg a fémbilincs miatt keletkező többletköltségei megfizetésére irányult.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

A megyei bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 300.000.-Ft perköltséget. Megállapította, hogy az 569.900.-Ft illetéket és a 66.250.-Ft szakértői díjat az állam viseli.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a felperes 2006. július 3-tól tölti börtönbüntetését, 2008. szeptember 22-én került fogvatartottként az alpereshez. Befogadásakor egészségügyi dokumentációjában pollen allergia került feltüntetésre. 2008. december 29-én jelentkezett az alperes orvosánál, hogy nikkel allergiája miatt az evőeszköztől szája kisebesedik, ezért műanyag evőeszköz használatának engedélyezését kérte, kérelmének helyt is adtak, ezt követően allergiás panaszával már nem jelentkezett.

2009. április 24-én nikkel allergia gyanúja miatt a büntetésvégrehajtás központi kórházába, **Helység 1**-re előjegyezték. 2009. június 2-tól június 8-ig tartózkodott **Helység 1**-en, ekkor a vizsgálatát megfelelő teszt sor hiányában nem tudták elvégezni. Július 6-tól július 9-ig a Vasútegészségügyi "A" Egészségügyi Központjában vizsgálták. Az allergológus szakorvos fémek okozta allergiás kontakt dermatitist, kontakt urticariát, allergiás rhinitist, valamint asthmát diagnosztizált és napi egyszeri Cetirizin-EP 10 mg filmtablettát és 2x1 Ventolin túlnyomásos inhalátort írt fel.

A felperes 2009. július 9-i keltezéssel további allergiavizsgálatokra való beutalását kérte az alperes osztályvezetőjétől. Az intézetparancsnoktól a rozsallergiára figyelemmel lévő étkeztetés biztosítását kérte. Július 12-én kérte, hogy egészségügyi alkalmatlansága miatt a munkavégzés alól (a tisztántartás és a pokrócrázás alól is) mentsék fel és a napi fürdés lehetőségét biztosítsák. Július 20-án a felperes véglegesen a **"B"** Fegyház és Börtönbe került. Ezt megelőzően július 13-tól a Országos Büntetésvégrehajtási Intézetben volt.

A bíróság megállapítása szerint a felperes 2008. szeptember 22-től is heteket töltött az alperes falain kívül, szállítások és előállítások alkalmával mintegy 25 alkalommal került sor fémbilincselésére.

Az **"C"** Szakértői Intézet 2010. március 2-án kelt elsőfokú véleménye és a május 6-án kelt másodfokú bizottsági szakvélemény egyaránt kisméretű egészségkárosodást véleményezett a felperesnél, előbbi szerint az össz-szervezeti egészségkárosodás mértéke 20, az újabb szakvélemény szerint 24 %-os.

A felperes 2009. július 13-án kelt kérelmében az alperesnél 9.450.000.-Ft nemvagyoni kár megfizetése iránt terjesztett elő kérelmet, az alperes azonban határozatával a kérelmet elutasította.

A bíróság ítélete jogi indokolásában a Ptk. 75. § és 76., valamint 339. és 349. §-át, valamint az 1979. évi 11. törvényerejű rendelet (Bv.tvr.) 36. § (1) bekezdésének a.) pontját, a 47. § (2) bekezdését, valamint a 6/1996.(VII.12.) IM. rendelet 147. § (1) bekezdését és az 5/1998.(III.6.) IM. rendelet 16. § (1) és (2) bekezdését értékelve, mindenekelőtt úgy foglalt állást, hogy az alperest a felperes egészségi állapotára, ismert egészségügyi dokumentációjára tekintettel nem terhelte olyan kötelezettség, hogy a 2008. december 29-i vizsgálatot követően haladéktalanul allergiavizsgálatra utalásról rendelkezzen. Az 5/1998.(III.6.) IM. rendelet 16. §-a a járóbeteg szakrendelésre való beutalás kapcsán határidőt nem szab meg, a beteg állapotának tükrében kell eljárnia az intézetnek. A felperes a 2006-os befogadásakor allergiás panaszokat nem említett, 2008. szeptember 22-én is csak pollenallergia szerepelt a dokumentációban.

A beszerzett szakvélemény szerint az orvosi protokollal, a kivizsgálási gyakorlattal nem ellentétes az, hogy a felperes szakorvosi kivizsgálására az alperes 4 hónappal később tett beutalást, hisz a felperes sürgősségi ellátást nem igényelt. A civil életben is gyakori, hogy ilyen jellegű vizsgálatokra több hónapos előjegyzés van.

A felperes részére 2008. december 29-én engedélyezték a műanyag evőeszköz használatát. Azt a felperes azonban nem tudta bizonyítani, hogy ettől kezdődően a megfelelő evőeszközt távozásáig nem kapta meg.

A rendelkezésre álló adatok alapján ugyancsak nem volt jogsértő a nikkel tartalmú fémbilincs alkalmazása. A 2009. július 9-i szakorvosi lelet elkészültéig a rozsallergia sem volt ismert, így a rozstartalmú kenyér biztosítása nem róható fel az alperesnek. A szakorvosi lelet elkészülte után nagyon röviddel, július 13-án az alperes intézetéből távozott a felperes. A lelet elkészülte és a felperes elszállítása közti néhány napos idő eleve kizárja az alperes felelősségének megállapíthatóságát.

A felperest vizsgáló allergológus szerint a kimutatott fémallergia komoly következménnyel fémbilincs alkalmazása esetén sem jár, a rozs pollenjére csupán csekély mértékű allergia áll fenn, így a kenyér fogyasztása semmiféle tüneteket nem okozhat.

Ennek értékelésével a megyei bíróság azt hangsúlyozta ki ítéletében, hogy az alperes jogszerű eljárása nem eredményezheti a személyhez fűződő jog sérelmét, jogellenesség hiányában kárfelelősség nincs, tehát nemcsak az államigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség megállapításához szükséges kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés nem állapítható meg, hanem az alperes jogellenes felróható magatartása sem valósult meg.

Utalt arra a bíróság, hogy a perben beszerzett szakvélemény aggálytalan, ezzel kapcsolatosan alapos kétség nem merült fel, felülvizsgálata szükségtelen, így az erre irányuló bizonyítási indítványt elutasította.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte arra hivatkozással, hogy a megyei bíróság az eljárást lényeges eljárási szabálysértés mellett folytatta le, és hozta meg döntését. Másodlagosan az ítélet keresete szerinti megváltoztatását kérte.

Kiemelte, hogy a 2008. december 29-i jelentkezésekor jelezte, hogy fémallergiája miatt speciális protokollt, vagy speciális bilincset kell alkalmazni a szállításakor. Ezeket az alperes figyelmen kívül hagyva, mintegy 27 alkalommal alkalmazott nála fémbilincset, csupán a műanyag evőeszköz használatát nem biztosította. Az allergiavizsgálat elvégzésére csak 2009 júliusában került sor. A perben kirendelt szakértő megállapította, hogy a diagnosztizált fémallergia már rövid érintkezés, behatás útján okozhat enyhe tüneteket, hosszabb ideig tartó kontaktus súlyosabb tüneteket, elváltozásokat okoz. A bőrfedés melletti fémbilincs alkalmazása nem vezet állapotrosszabbodáshoz, a megfelelő megelőzési technikák nélkül jelentős panaszok jelentkezhetnek a fémbilincs néhány órás alkalmazása esetén is. Az alperes felelőssége tehát megállapítható. Az elsőfokú bíróság ezeket figyelmen kívül hagyta, ítéletét okszerűtlen, a Pp. 206. §-ának rendelkezéseit sértő mérlegelés útján megállapított tényállásra alapította.

A szakértői véleményben foglaltak szerint szerencsés lett volna, ha a tünetek jelentkezését követően néhány héten, maximum 1-2 hónapon belül kivizsgálták volna a panaszok okát. Ezt a körülményt is figyelmen kívül hagyta a bíróság.

Az elsőfokú bíróság a bv. intézetben fellelhető nevelési anyagot a tárgyaláson nem ismertette, és az eljárási iratok tanulmányozásának lehetőségétől az elsőfokú eljárás alatt a felperes el volt zárva, arra hivatkozással, hogy az iratokat a szakértőnek kellett megküldeni. Mindezek a lényeges eljárásjogi szabálysértések kihatással voltak a bizonyítás eredményére, a felperes állításainak részbeni bizonyíthatatlanságához vezettek, így a bíróság az eljárási szabálysértésnek köszönhetően a történeti tényállást is tévesen állapította meg.

Tévedett tekintetben is, hogy a felperes 2009. július 13-án távozott az intézetből, ugyanis július 13. és július 20. között az intézetben tartózkodott.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében - jogellenes magatartás és kár hiányára hivatkozással - az első fokú ítélet helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint nem megalapozott.

A megyei bíróság a per eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, a fellebbezésben foglaltakkal szemben a peradatok mindenre kiterjedő, okszerű mérlegelésével állapította meg a tényállást, sem a bizonyítási eljárás, sem a beszerzett bizonyítékok mérlegelése körében eljárásjogi szabálysértésre nem került sor, az ítélet érdemi felülbírálatra alkalmas.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok által alátámasztott tényállásból helyes jogi következtetést vont le a felperesi kereset elutasításával, döntésével és annak indokaival az ítélet tábla egyetértett, a fellebbezésre figyelemmel csupán az alábbiakat emeli ki.

A felperes alperes általi befogadásakor, 2008 szeptemberében pollenallergia szerepelt a felperes orvosi dokumentációjában. A felperes december 29-én - műanyag evőeszköz iránti igényének alátámasztására - bejelentette, hogy fémallergiában szenved. Az alperes orvosa a műanyag evőeszköz használatát engedélyezte, az alperes pedig ennek megfelelően azt biztosította részére.

A felperes sem ekkor, sem ezután más allergiás panasszal nem fordult az alpereshez. Személyes meghallgatása során (5. számú jegyzőkönyv) maga adta elő, hogy más panasa az allergiával kapcsolatban nem volt, a bilincs tüneteit észlelte ugyan, de ezek nem érdekelték.

A fentiek alapján - miként az elsőfokú bíróság is állást foglalt - az alperes nem követett el felróható mulasztást azzal, hogy - ezt indokoló panaszok hiányában - haladéktalanul nem, hanem a beteg állapotát figyelembe véve csupán 2009. április 24-én intézkedett az 5/1998.(III.6.) IM. rendelet 16. §-ának megfelelően a felperes szakorvosi vizsgálatának előjegyzése iránt.

A felperes szakorvosi leletei 2009. július 9-én és 12-én keletkeztek, ezzel vált diagnosztizálttá, és az alperes részéről is felismerhetővé a felperes fém- és rozsallergiája. Az ezt megelőző időszakban tehát nem felróható az alperes részéről a fémbilincs és a rozstartalmú kenyér biztosítása. Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte azt a - 8. számú perirattal alátámasztott - körülményt is, hogy a felperes röviddel a szakorvosi leletek keletkezése után, 2009. július 13-án átszállításra került az alperesi intézetből. A fentiekre figyelemmel helyes az az elsőfokú ítéleti álláspont, hogy az alperes jogszerű eljárása nem eredményezheti a személyhez fűződő jog sérelmét, az alperes részéről felróható magatartás nem valósult meg, tehát sem a felperes személyhez fűződő jogainak megsértése, sem pedig az erre alapított kártérítési kereset nem megalapozott.

A kifejtettekre figyelemmel az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253. § (2) bekezdése alapján helyben hagyta, az eredménytelenül fellebbező felperest pedig a Pp.78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére. A felperes teljes személyes költségmentességére figyelemmel a feljegyzett fellebbezési illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Győr, 2011. szeptember 5. napján

Dr. Világi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó: